

sig meget stolte; saaledes sagde en efter sine Forhold vistnok meget dygtig Kone en Dag — en af mine egne første Hospitalsdage — til mig: „Det er meget rigtigt af Dem, at De vil lære noget. I min Tid fik vi heller ikke uden videre Stue, vi maatte først gaa en fjorten Dages Tid paa et Hospital, og naar vi saa vare udlærte, kunde vi faa en Stue“!

I mange Retninger er der her i Landet som overalt i Verden sket store Forbedringer, selv om det ikke er sket med et mægtigt Spring som i de Lande, hvor Krigene have givet Stødet til en forbedret Sygepleje. I 1863 skete Begyndelsen, idet vi efter *Hds. Maj. Dronningens* Tilskyndelse fik vor *Diakonissestiftelse*, — 3 Diakonisser vare de eneste frivillige Plejersker, som Stabslæge Djørup gav Adgang til de militære Sygehuse under Krigen i 1864. Fra en lille Begyndelse se vi Diakonissestiftelsen udvikle sig til en Sag af stor Betydning; i de snart 30 Aar, der ere gaaede, siden de første Diakonisser begyndte deres Gærning i København, have de faaet den ene store Bygning opført efter den anden dels til Bolig og Skole for Søstrene, dels til Børnehjem, Hjem for Gamle og Svage, Hospital o. s. v. De 167 Søstre, som nu findes, udføre ikke blot alt Arbejdet paa Diakonissestiftelsen, men mange af dem virke rundt om i Landet i Menighedsplejen, paa Fattiggaarde og Hospitaler i Provinserne o. s. v. At ikke langt flere Kvinder have sluttet sig til Diakonisserne ligger maaske i den nonneagtige Dragt, som Søstrene altid skulle bære, hvad enten de ere i Tjenesten eller ej, dels i de klosteragtige Regler, de maa underkaste sig, — det nonneagtige og klosteragtige drives jo saa vidt, at de trykte Aarberetninger indeholde misbilligende Beklagelser, naar en Diakonisse forlader Stiftelsen for at indgaa Ægteskab!

I 1868 begyndte *Etatsraad Brandes* at holde Foredrag om Sygepleje for nogle Damer af sin Bekendtskabskreds, idet han ved Sygesengen paa Almindeligt Hospital, hvor han var og er Overlæge, fortalte dem om forskellige Sygdomme og gennemgik Sygeplejerskens Gærning i hvert enkelt Tilfælde. Et Par Aar senere, i 1872, holdt han ved det skandinaviske Naturforsker-møde et Foredrag om en Reform i Sygeplejen, der ogsaa senere er trængt igennem. Selv har Professor *Brandes* stadig fortsat at holde Foredrag for de Damer, der have søgt Adgang til Almindeligt Hospital, hvad enten det har været for at blive Sygeplejersker eller for at lære den Pleje, som enhver